

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Постанови Верховної Ради України
«Про звільнення Бідного М.В.
з посади Міністра молоді та спорту України»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту акта

17 липня 2025 року Постановою Верховної Ради України № 4550-ІХ «Про формування складу Кабінету Міністрів України та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України, який перебуває у відставці» Матвія Бідного призначено на посаду Міністра молоді та спорту України, до того Матвій Бідний тривалий час перебував на посаді заступника Міністра молоді та спорту України, на якого Кабінетом Міністрів України було покладено тимчасове виконання обов'язків Міністра.

Найбільш кричущим, остаточним і безспірним свідченням неспроможності Бідного М.В. обіймати посаду Міністра є його протиправні дії щодо виборів ректора Національного університету фізичного виховання і спорту України (далі – НУФВСУ) – головної кузні олімпійських чемпіонів України, альма-матер сотень видатних спортсменів країни.

Після передачі НУФВСУ наприкінці 2025 року до сфери управління Міністерства молоді та спорту, у січні 2026 року було оголошено вибори ректора університету. Вже 21 січня 2026 року, ще на початку виборчої процедури, Міністр Бідний М.В. провів нараду з проректорами університету, на якій, за наявними даними, прямо назвав «свого» кандидата.

Виборча комісія та Організаційний комітет НУФВСУ провели всю необхідну підготовку до проведення виборів ректора у встановлений строк – 25 березня 2026 року: дільниці для голосування були відкриті вчасно, права всіх кандидатів, яких 18 березня 2026 року Міністерство внесло до НУФВСУ офіційним листом, дотримані, виборці прийшли виразити своє волевиявлення добровільно. Жодних скарг щодо порушень до виборчих органів університету не надходило.

Однак 24 березня 2026 року – за один день до голосування – Міністр Бідний М.В. підписав наказ № 155-к/тр про перенесення дати виборів з 25 березня на 23 вересня 2026 року з надуманим формулюванням «у зв'язку із службовою необхідністю». Цей наказ прямо суперечить статті 42 Закону України «Про вищу освіту» та Методичним рекомендаціям щодо особливостей виборчої системи та порядку обрання керівника вищого навчального закладу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2014 р. № 726, та не має жодних правових підстав, передбачених ані статутом НУФВСУ, ані чинним законодавством.

Того ж дня, 24 березня 2026 року, Міністр підписав інший наказ – № 157-к/тр – «Про призначення виконуючим обов'язки ректора доцента кафедри спортивних єдиноборств та силових видів спорту Юрія Радченка». При цьому чинного в.о. ректора Олександра Пижова ознайомили з наказом про скасування наказу про його призначення в.о. ректора наприкінці дня 24 березня.

25 березня 2026 року студенти і викладачі НУФВСУ вийшли на мітинг під стіни Міністерства молоді та спорту України, вимагаючи скасування протиправного наказу та проведення виборів відповідно до закону.

30 березня 2026 року Радченко Юрій Анатолійович вже подав заяву про звільнення від виконання обов'язків ректора НУФВСУ. 03 квітня 2026 року Міністр Бідний М.В. видав наказ про звільнення Радченка Ю.А. від виконання обов'язків ректора та призначив виконуючим обов'язків ректора НУФВСУ Васильчука Геннадія Миколайовича – особу, яка є повністю невідомою трудовому колективу Університету, жодного разу не з'являлася в НУФВСУ та не має жодного відношення до закладу. Призначення Васильчука Г.М. здійснено в той самий спосіб, що і призначення Радченка Ю.А.: в обхід законної виборчої процедури, без мандату довіри трудового колективу, без жодної правової підстави.

25 березня 2026 року Виборча комісія НУФВСУ, незважаючи на протиправні та незаконні накази Мінмолодьспорту, провела вибори ректора у

встановлений строк. Участь у голосуванні взяли 607 осіб з 855 виборців (71 %), що значно перевищує встановлений законом поріг у 50 %.

За результатами голосування ректором НУФВСУ обрано Ригана Михайла Михайловича, який отримав 458 голосів (53,57 % від загальної кількості виборців). Підсумковий протокол № 1 Виборчої комісії від 25.03.2026 року, який направлено Міністру молоді та спорту України листом від 25.03.2026 року № 001-460. Надивлячись на це Міністр продовжує ігнорувати волевиявлення колективу та студентства НУФВСУ.

Дії Міністра Бідного М.В. у ситуації з НУФВСУ є безпрецедентними з точки зору порушення академічної свободи та університетської автономії, гарантованих Конституцією та законами України. Це не проста управлінська помилка – це свідомий, послідовний і відкритий тиск на незалежний виборчий процес у закладі вищої освіти з метою встановлення політичного контролю над ним. В умовах воєнного стану, коли держава потребує консолідації суспільства, а не підриву довіри до інституцій, подібна поведінка Міністра є абсолютно неприйнятною.

2. Мета і завдання прийняття проекту акта

Проект Постанови має на меті звільнення Матвія Бідного з посади Міністра молоді та спорту України, зважаючи на його незадовільну діяльність на посаді Міністра молоді та спорту України, та на невідповідність займаній посаді.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту

Проектом Постанови пропонується звільнити Матвія Бідного з посади Міністра молоді та спорту України.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Правовідносини у зазначеній сфері регулюються Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та Законом України «Про Кабінет Міністрів України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття цієї Постанови не потребує витрат Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту акта

Прийняття проекту Постанови та звільнення Матвія Бідного з посади Міністра молоді та спорту України сприятиме призначенню більш ефективного міністра, що, у свою чергу, дозволить покращити ситуацію в сфері фізичної культури та спорту та молодіжної політики.

Народний депутат України

Ю.О.Павленко

